

بررسی عوامل موثر بر کفایت دیالیز در بیماران تحت درمان با همودیالیز

*عباسعلی زراعتی^۱، مسیح نقیبی^۲، هادی جباری نوقابی^۳ MD

^۱استادیار نفرولوژی، ^۲استاد نفرولوژی، ^۳مربی آمار

تاریخ دریافت: ۸۶/۷/۲۸ - تاریخ پذیرش: ۸۷/۲/۳۰

خلاصه

مقدمه: دوز دیالیز موثر (dKt/V: delivered Kt/V) به عنوان یک عامل مهم در مرگ و میر بیماران دیالیزی شناخته شده است، که به دلایل نامشخص در بیشتر مراکز دیالیزی به طور مرتب اندازه گیری نمی شود. در این مطالعه، در ابتدا dKt/V در بیماران دیالیزی تعیین و سپس عوامل موثر بر کفایت دیالیز مورد بررسی قرار گرفته است.

روش کار: این مطالعه توصیفی تحلیلی بر ۴۸ بیمار همودیالیزی بیمارستان امام رضا (ع) مشهد در سال ۱۳۸۴ انجام شده است. در این مطالعه (dKt/V) در بیماران اندازه گیری شد و بیماران بر اساس آن به دو گروه با $dKt/V \geq 1/2$ و $dKt/V < 1/2$ تقسیم شدند. میزان ری سیرکولاسیون (AR: Access Recirculation)، وضعیت همودینامیک حین دیالیز، دوز اریتروپویتین هفتگی، فشارمنفی (NP: Negative Pressure)، فشار وریدی (VP: Venous Pressure)، حجم توزیع اوره (V: Urea Distribution) و Kt/V تجویز شده (pKt/V: prescribed Kt/V) در بیماران ثبت و با استفاده از روش های آماری و SPSS در دو گروه مقایسه شد.

نتایج: در کل بیماران، ۱۹ بیمار (۳۹/۶٪) مذکر و ۲۹ بیمار (۶۰/۴٪) مونث بودند. متوسط dKt/V در کل بیماران $1/05 \pm 0/36$ بود، محدوده سنی بیماران بین ۱۸ تا ۷۲ سال بود. از ۴۸ بیمار، ۱۹ نفر (۳۹/۶٪) $dKt/V \geq 1/2$ و ۲۹ بیمار (۶۰/۴٪) $dKt/V < 1/2$ داشتند. میزان فراوانی AR بیشتر از ۱۰ درصد، NP بیشتر از ۲۵۰، V بیشتر از ۶۰ و متوسط دوز اریتروپویتین در گروه با $dKt/V < 1/2$ نسبت به $dKt/V \geq 1/2$ بیشتر بود ولی براساس اطلاعات آماری در دو گروه اختلاف معنی داری مشاهده نشد. میانگین pKt/V در گروه های با $dKt/V < 1/2$ و $dKt/V \geq 1/2$ به ترتیب $1/44 \pm 0/25$ و $1/22 \pm 0/25$ بود که به لحاظ آماری در دو گروه تفاوت معنی دار وجود داشت (p= ۰/۰۳).

نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که بین عوامل موثر در عدم کفایت دیالیز، شامل دوز پایین دیالیز، عوامل مربوط به بیمار (افت فشار خون، علائم حین دیالیز) و عوامل تکنیکی (AR، NP)، مهم ترین عامل، تجویز ناکافی دوز دیالیز است.

کلمات کلیدی: کفایت دیالیز، همودیالیز، Kt/V